2024/363

22.1.2024

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/363 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 11ης Οκτωβρίου 2023

για την τροποποίηση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/2205 όσον αφορά τη μετάβαση στους δείκτες αναφοράς TONA και SOFR που αναφέρονται σε ορισμένες συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών ([1]), και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2205 ([2]) της Επιτροπής προσδιορίζει, μεταξύ άλλων, ένα σύνολο κατηγοριών εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που υπόκεινται στην υποχρέωση εκκαθάρισης. Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2205 τροποποιήθηκε από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/750 της Επιτροπής ([3]) όσον αφορά τις κατηγορίες εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων σε ευρώ (EUR), λίρες στερλίνες (GBP), γιεν Ιαπωνίας (JPY) και δολάρια ΗΠΑ (USD) που υπόκεινται στην υποχρέωση εκκαθάρισης. Η αλλαγή αυτή στο πεδίο εφαρμογής των κατηγοριών που υπόκεινται στην υποχρέωση εκκαθάρισης αντικατοπτρίζει τη μετάβαση σε νέους δείκτες αναφοράς που αναφέρονται σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, την απομάκρυνση από την αναφορά στον μέσο δείκτη των επιτοκίων του ευρώ για τοποθετήσεις στη χρηματαγορά διάρκειας μίας ημέρας (EONIA) και στον δείκτη αναφοράς του διατραπεζικού επιτοκίου του Λονδίνου (LIBOR) και, αντ' αυτών, την αναφορά σε νέα επιτόκια μηδενικού κινδύνου, καθώς ορισμένες κατηγορίες δεν πληρούσαν πλέον τα κριτήρια που είναι ουσιώδους σημασίας για την υπαγωγή τους στην υποχρέωση εκκαθάρισης, ενώ νέες κατηγορίες άρχισαν να πληρούν τα εν λόγω κριτήρια.

(2) Η ICE Benchmark Administrator που διαχειρίζεται το LIBOR, είχε ανακοινώσει ότι η παύση των δεικτών JPY LIBOR και ορισμένων εκδόσεων του USD LIBOR επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στο τέλος του 2021, ενώ η δημοσίευση όλων των υπόλοιπων εκδόσεων του USD LIBOR θα παύσει τον Ιούνιο του 2023. Επιπλέον, η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στο πλαίσιο της τραπεζικής εποπτικής της ιδιότητας (τραπεζική εποπτεία της ΕΚΤ), η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) εξέδωσαν κοινή δήλωση για να ενθαρρύνουν ένθερμα τους αντισυμβαλλομένους να παύσουν να χρησιμοποιούν οποιαδήποτε από τις εκδόσεις του LIBOR, συμπεριλαμβανομένου του USD LIBOR, ως επιτοκίου αναφοράς σε νέες συμβάσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Επομένως, από την 1η Ιανουαρίου 2022 οι αντισυμβαλλόμενοι δεν δύνανται πλέον να συνάπτουν συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται στον δείκτη JPY LIBOR, δεδομένου ότι ο εν λόγω δείκτης αναφοράς έχει καταργηθεί και οι αντισυμβαλλόμενοι αναμένεται να μη συνάπτουν πλέον συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται σε USD LIBOR.

(3) Οι ρυθμιστικές αρχές και οι συμμετέχοντες στην αγορά εργάζονται για τα επιτόκια αντικατάστασης των εν λόγω νομισμάτων, και ειδικότερα για την ανάπτυξη νέων επιτοκίων μηδενικού κινδύνου, τα οποία χρησιμοποιούνται πλέον ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις. Ειδικότερα, το εξασφαλισμένο επιτόκιο χρηματοδότησης μίας ημέρας (SOFR) και το μέσο επιτόκιο χρηματοδότησης μίας ημέρας του Τόκιο (TONA) ως επιτόκια μηδενικού κινδύνου παράγονται για USD και JPY αντίστοιχα. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά την αγορά εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, οι συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται στους δείκτες SOFR και TONA αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης από αντισυμβαλλόμενους και εκκαθαρίζονται σε ορισμένους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους.

([1]) ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1.

([2]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2205 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για την υποχρέωση εκκαθάρισης (ΕΕ L 314 της 1.12.2015, σ. 13).

([3]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/750 της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2022, για την τροποποίηση των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που προβλέπονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/2205 όσον αφορά τη μετάβαση σε νέους δείκτες αναφοράς που αναφέρονται σε ορισμένες συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων (ΕΕ L 138 της 17.5.2022, σ. 6).

(4) Η ΕΑΚΑΑ έχει ενημερωθεί για τις κατηγορίες εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται στους δείκτες SOFR ή TONA, τις οποίες έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκκαθαρίζουν ορισμένοι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι. Για κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες, η ΕΑΚΑΑ έχει αξιολογήσει εκ νέου τα κριτήρια που είναι ουσιώδους σημασίας για την υποβολή τους στην υποχρέωση εκκαθάρισης, συμπεριλαμβανομένου του επιπέδου τυποποίησης, του όγκου και της ρευστότητας, καθώς και της διαθεσιμότητας πληροφοριών τιμολόγησης. Με πρωταρχικό στόχο τη μείωση των συστημικών κινδύνων, η ΕΑΚΑΑ έχει καθορίσει ότι αυτές οι κατηγορίες εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται στα εν λόγω επιτόκια μηδενικού κινδύνου θα πρέπει να υπόκεινται πλέον στην υποχρέωση εκκαθάρισης, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Ως εκ τούτου, οι κατηγορίες αυτές θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης εκκαθάρισης.

(5) Γενικά, διαφορετικοί αντισυμβαλλόμενοι χρειάζονται διαφορετικές χρονικές περιόδους για την καθιέρωση των απαραίτητων ρυθμίσεων με σκοπό να αρχίσουν την εκκαθάριση των οικείων εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που υπόκεινται στην υποχρέωση εκκαθάρισης. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, οι αντισυμβαλλόμενοι είχαν χρόνο να προετοιμαστούν για τη μετάβαση στους νέους δείκτες αναφοράς, συμπεριλαμβανομένης της παύσης του JPY LIBOR που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2021 ή της προβλεπόμενης παύσης των περισσότερων εκδόσεων του USD LIBOR που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2023, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις ρυθμίσεις εκκαθάρισης που εφαρμόζουν. Για τους αντισυμβαλλομένους που διαθέτουν ήδη ρυθμίσεις εκκαθάρισης και εκκαθαρίζουν εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επιτοκίων σε JPY ή σε USD, η εκκαθάριση των νέων κατηγοριών που αναφέρονται στα επιτόκια μηδενικού κινδύνου σε JPY ή σε USD δεν απαιτεί σημαντικές αλλαγές, ή και καμία, στις οικείες συμβάσεις ή διαδικασίες εκκαθάρισης. Πράγματι, όταν οι αντισυμβαλλόμενοι διαθέτουν ρυθμίσεις εκκαθάρισης για την εκκαθάριση εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίου σε JPY, τότε η εκκαθάριση εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται στο επιτόκιο μηδενικού κινδύνου στο εν λόγω νόμισμα δεν απαιτεί τη θέσπιση και την εφαρμογή νέων ρυθμίσεων εκκαθάρισης, όπως συνέβη όταν άρχισαν να εκκαθαρίζουν για πρώτη φορά εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επιτοκίων σε αυτό το νόμισμα. Επιπλέον, για τους αντισυμβαλλομένους που διέθεταν ρυθμίσεις εκκαθάρισης για να εκκαθαρίζουν εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επιτοκίων που αναφέρονται σε SOFR, δεδομένου ότι οι κατηγορίες συμφωνιών ανταλλαγής δείκτη για μία νύκτα SOFR με ληκτότητες έως 3 ετών εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης εκκαθάρισης, η εκκαθάριση εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίου που αναφέρονται σε SOFR για μεγαλύτερες ληκτότητες δεν απαιτεί ούτε τη θέσπιση και ούτε την εφαρμογή νέων ρυθμίσεων εκκαθάρισης. Δεν υπάρχει ανάγκη να θεσπιστεί πρόσθετη περίοδος σταδιακής εφαρμογής προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή και έγκαιρη εφαρμογή της εν λόγω υποχρέωσης. Οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν για την εισαγωγή των νέων κατηγοριών εξωχρηματιστηριακών παραγώγων επιτοκίων που αναφέρονται στα επιτόκια μηδενικού κινδύνου και εκφράζονται σε JPY και USD θα πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού.

(6) Επομένως, ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2205 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(7) Ο παρών κανονισμός βασίζεται στα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από την ΕΑΚΑΑ.

(8) Η ΕΑΚΑΑ διεξήγαγε ανοικτές δημόσιες διαβουλεύσεις όσον αφορά τα σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων στα οποία βασίζεται ο παρών κανονισμός, ανέλυσε τα ενδεχόμενα συναφή κόστη και οφέλη, ζήτησε τη γνώμη της ομάδας συμφεροντούχων κινητών αξιών και αγορών, που συστάθηκε με το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), και συμβουλεύθηκε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2205 τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 3, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 1γ:

«1γ. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, και εξαιρουμένων των συμβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1β, σε σχέση με τις συμβάσεις που ανήκουν σε κατηγορία εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που αναφέρεται στο παράρτημα στον πίνακα 4 γραμμές Ε.4.1 και Ε.4.2, η υποχρέωση εκκαθάρισης για τις εν λόγω συμβάσεις παράγει αποτελέσματα στις 11 Φεβρουαρίου 2024.»·

2) το παράρτημα τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ (ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84).

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2023.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παράρτημα του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2205, ο πίνακας 4 τροποποιείται ως εξής:

1. η γραμμή για την καταχώριση D.4.3 διαγράφεται·
2. προστίθενται οι ακόλουθες γραμμές για τις καταχωρίσεις E.4.1 και E.4.2:

«E.4.1	OIS	SOFR	USD	7H-50E	Ενιαίο νόμισμα	Όχι	Σταθερή ή μεταβλητή
E.4.2	OIS	TONA	JPY	7H-30E	Ενιαίο νόμισμα	Όχι	Σταθερή ή μεταβλητή»